

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 773/2025
08.07.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Бојане Пауновић и Гордане Којић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због два противправна дела која су у закону одређена као кривична дела угрожавања сигурности из члана 138. став 2. у вези става 1. и члана 138. став 3. у вези става 1. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Зорана Стамболића, поднетом против правноснажних решења Основног суда у Пироту 3Кв. бр. 148/25 од 15.04.2025. године и Вишег суда у Пироту Кж2. бр. 61/25 од 06.05.2025. године, у седници већа одржаној дана 08.07.2025. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Зорана Стамболића, поднет против правноснажних решења Основног суда у Пироту 3Кв. бр. 148/25 од 15.04.2025. године и Вишег суда у Пироту Кж2. бр. 61/25 од 06.05.2025. године, у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 4) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Решењем Основног суда у Пироту 3Кв. бр. 148/25 од 15.04.2025. године према окривљеном АА продужен је притвор који је одређен решењем ванпретресног већа Основног суда у Пироту 1Кв. бр. 173/24 од 08.05.2024. године, с обзиром да постоји основана сумња да је окривљени извршио два противправна дела која су у закону одређена као кривична дела угрожавања сигурности из члана 138. став 2. у вези става 1. КЗ и члана 138. став 3. у вези става 1. КЗ и да још увек постоји разлог за притвор из члана 524. став 1. ЗКП односно оправдана опасност да би услед душевних сметњи окривљени могао да изврши кривично дело, а која мера ће трајати до упућивања на извршење мере безбедности обавезног психијатријског лечења и чувања у здравственој

установи која му је изречена решењем Основног суда у Пироту 2К. бр. 13/25 од 14.03.2025. године. Истим решењем одређено је да ће до упућивања на извршење мере безбедности обавезаног психијатријског лечења и чувања у здравственој установи окривљени остати смештен у Специјалној болници за психијатријске болести „Горња Топоница“ Ниш.

Решењем Вишег суда у Пироту Кж2. бр. 61/25 од 06.05.2025. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА изјављена дана 06.02.2024. године против решења Основног суда у Пироту 3Кв. бр. 148/25 од 15.04.2025. године.

Против наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Зоран Стамболић, у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд преиначи побијана решења и донесе одлуку којом ће окривљеном притвор одмах укинути или иста укине и предмет врати Вишем суду у Пироту или Основном суду у Пироту на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног је неоснован у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен и нема законом прописан садржај.

Бранилац у поднетом захтеву наводи да је учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, јер је у доношењу решења другостепеног суда учествовао судија Бојан Антић који је претходно као председник већа Вишег суда у Пироту учествовао у доношењу мериторне одлуке Кж2 бр. 7/25 од 20.01.2025. године.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости су неосновани, а ово из следећих разлога:

Из списка предмета произлази да је Виши суд у Пироту решењем Кж2. бр. 7/25 од 20.01.2025. године усвојио жалбу браниоца окривљеног АА - адвоката Зорана Стамболића и укинуо решење Основног суда у Пироту 2К. бр. 63/21 од 29.11.2024. године којим је према окривљеном АА изречена мера безбедности обавезног психијатријског лечења и чувања у здравственој установи због извршења противправног дела која је у закону одређено као кривично дело угрожавање сигурности из члана 138. став 2. у вези става 1. КЗ, противправног дела које је у закону одређено као кривично дело угрожавање сигурности из члана 138. став 3. у вези става 1. КЗ и продуженог противправног дела које је у закону одређено као кривично дело спречавање службеног лица у вршењу службене радње из члана 322. став 1. у вези члана 61. КЗ.

У конкретном случају, неспорно је да је у доношењу решења Вишег суда у Пироту Кж2. бр. 61/25 од 06.05.2025. године које се захтевом за заштиту законитости побија и у доношењу решења Вишег суда у Пироту Кж2. бр. 7/25 од 20.01.2025. године учествовао судија Вишег суда у Пироту Бојан Антић.

Према одредби члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП битна повреда одредаба кривичног поступка постоји ако је на главном претресу учествовао судија или судија-поротник који се морао изузети.

Одредбама члана 37. став 1. тачка 1) до 4) Законика о кривичном поступку предвиђене су ситуације у којима се судија или судија-поротник мора изузети од вршења судијске дужности у одређеном предмету, због неког одређеног односа и повезаности судије са учесницима поступка или са предметом. Између осталог, у тачки 4) прописано је да судија не може вршити судијску дужност ако је у истом предмету поступао као судија за претходни поступак или је одлучивао о потврђивању оптужнице или је учествовао у доношењу мериторне одлуке о оптужби која се побија жалбом или ванредним правним леком.

Имајући у виду наведено, бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости не указује на неку од наведених процесних ситуација прописаних одредбама члана 37. став 1. тачка 1) до 4) ЗКП, које представљају законом прописане разлоге за обавезно изузеће судије од вршења судијске дужности у одређеном предмету, па имајући притом у виду да се битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП односи само на разлоге везане за обавезно изузеће судије, када се судија мора изузети од судијске дужности у одређеном предмету, то, по налажењу овога суда, у конкретном случају није учињена ова повреда закона.

Сходно изнетом, неосновани су наводи захтева за заштиту законитости којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП.

У преосталом делу захтев за заштиту законитости је недозвољен и нема законом прописан садржај.

Одредбом члана 484. ЗКП прописано је да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог за подношење (члан 485. став 1. ЗКП), а у случају из члана 485. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП мора се доставити одлука Уставног суда или Европског суда за људска права.

Одредбом члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП прописано је да се захтев за заштиту законитости може поднети ако је правноснажном одлуком или одлуком у поступку који је претходио њеном доношењу повређен закон, а ставом 4. наведеног члана предвиђени су услови под којима окривљени преко свог браниоца може поднети захтев за заштиту законитости, а то је учињено таксативним набрајањем повреда закона које могу бити учињене у поступку пред првостепеним и поступку пред апелационим судом – члан 74, члан 438. став 1. тачка 1) и 4) и тачка 7) до 10) и став 2. тачка 1), члан 439. тачка 1) до 3) и члан 441. став 3. и 4. ЗКП.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости нумерише и образлаже и повреде закона из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП, члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, члана 526. став 1. ЗКП и члана 425а ЗКП.

Међутим, повреде закона из члана 438. став 2. тачка 3), члана 438. став 1. тачка 11), члана 526. став 1. и члана 425а ЗКП, не представљају законом дозвољене разлоге, због којих окривљени преко браниоца може поднети овај ванредни правни лек - захтев за заштиту законитости, због чега је Врховни суд, захтев у наведеном делу, оценио као недозвољен.

Поред изнетог, у захтеву бранилац истиче да је боравком у притвору у трајању од 33 дана без правног основа односно одлуке суда о продужењу притвора прекршен члан 27. Устава Републике Србије о ограничавању права на слободу окривљеног, али и права заштићена Европском конвенцијом о људским правима.

Међутим, како уз захтев бранилац окривљеног није доставио одлуку Уставног суда или Европског суда за људска права којом је утврђено да је окривљеном или другом учеснику у поступку повређено или ускраћено људско право или слобода које су зајемчена Уставом или Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода и додатним протоколима, то захтев за заштиту законитости, у овом делу, нема законом прописан садржај, у смислу цитиране одредбе члана 484. ЗКП.

Из изнетих разлога, Врховни суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4) ЗКП и члана 487. став 1. тачка 3) у вези са чланом 484. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Ирина Ристић, с.р.

Председник већа-судија
Мирољуб Томић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић